

DUTCH BIRDING

Jaargang 2

Volume 2

Nummer 1

Number 1

April 1980

April 1980

Tijdschrift van de Dutch Birding Association
Journal of the Dutch Birding Association

Redactieadres/Editorial address

Dutch Birding, Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam

Redactie/Editors

J.J. (Han) Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem (023-242132)

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)

Gerald J. Oreeel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam (020-461278)

Fotografisch redacteur/Photographic editor

René Pop, Eykmanstraat 14, 3132 SJ Vlaardingen (010-341176)

Typist/Typist)

Paul de Heer, Hendrik Casimirstraat 160, 3136 BE Vlaardingen (010-7470317)

Omslagtekening/Cover drawing

Karel Mauer en Ronald Timmermans

Drukker/Printer

Acca, Postbus 1, 1700 AA Heerhugowaard (02207-18025)

Dutch Birding is het driemaandelijks tijdschrift van de Dutch Birding Association

Dutch Birding is the quarterly journal of the Dutch Birding Association

Dutch Birding Association

Adres/Address

Dutch Birding Association, Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam, Nederland/Netherlands

Voorzitter/President

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)

Secretaris/Secretary & Penningmeester/Treasurer

C. (Kees) Klaver, Uilenstede 40, 1183 AJ Amstelveen (020-433090)

Overige bestuursleden/Remaining officers

JanJaap Brinkman, P.C. Hooftlaan 69, 1985 BH Driehuis (NH) (020-433079)

Eef N. Kieft, Mr. J. Heemskerkstraat 3, 2104 XE Heemstede (023-283232)

Frank G. Rozendaal, Prins Hendriklaan 58, 3721 AT Bilthoven (030-781247)

Lidmaatschap 1980

De contributie bedraagt minimaal f 25,—; leden buiten België, BRD, Frankrijk, Italië en Luxemburg dienen minimaal US \$ 15 of een gelijkwaardig bedrag in elke geldsoort tegen de geldende wisselkoers te betalen. Het bedrag dient te worden overgemaakt op postgiro-rekening 41 48 343 ten name van de Dutch Birding Association (Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam, Nederland). Het bedrag kan ook overgemaakt worden op bankrekeningnummer 54.93.32.065 van de ABN Bank te Amsterdam. Leden ontvangen *Dutch Birding* gratis.

Membership 1980

The subscription rate amounts to minimal f 25; members outside Belgium, BRD, France Italy and Luxembourg should pay minimal US \$ 15 or an equivalent amount in any currency at current exchange rates. The amount should be remitted to postal giro account 41 48 343 in the name of the Dutch Birding Association (Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam, Netherlands). The amount can also be remitted to bank account 54.93.32.065 of the ABN Bank at Amsterdam. Members receive *Dutch Birding* free.

© Dutch Birding Association 1980. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars./The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists.

GEELSNVELDUIKER *Gavia adamsii* BIJ NEDERHORST DEN BERG
WHITE-BILLED DIVER *Gavia adamsii* NEAR NEDERHORST DEN BERG

Op 24 februari 1980 ontdekte Leny Reddingius op de Spiegelplas bij Nederhorst den Berg (NH) een Geelsnavelduiker *Gavia adamsii*. Vermoedelijk was de vogel reeds op 22 februari aanwezig. De vogel bleef tot en met 4 april en werd door velen gezien. Zijn aankomst in februari past goed op het voorkomen van de soort in Nederland (*cf.* van IJzendoorn 1980). Het was het eerste duidelijke geval voor het binnenland en het 20ste voor Nederland.

Evenals de meeste Nederlandse Geelsnavelduikers was het een vogel in het eerste winterkleed (*cf.* van IJzendoorn 1980). In de tweede helft van maart begon de rui met het verlies van een deel van de veren op de bovenzijde die daardoor rommelig getekend werd. Ook de voorzijde onderging veranderingen. De keel en een groot deel van de voorhals werden grijsbruin en de donkere halsband werd vrijwel volledig. De slagpennen bleven intact.

(Na zijn eerste winter krijgt de Geelsnavelduiker geleidelijk een verenkleed dat op dat van volwassen vogels in de winter lijkt. De opvallende licht gerande veren op de bovendelen worden vervangen door minder contrastrijke veren met blok-vormige lichte vlekken. Dit uiterlijk wordt tot na de tweede winter behouden. Dan volgt het broedkleed. De eerste helder zwart-en-witte veren verschijnen verspreid op de bovendelen; de kop en hals volgen later. Volwassen vogels ruien de slagpennen gedurende de maanden februari en maart. Tweede kalenderjaar vogels ruien ze pas in de zomermaanden. De slagpennen worden gelijktijdig geruid zodat de duikers tijdelijk niet kunnen vliegen (*e.g.* Cramp & Simmons 1977).)

Summary

From 24 February until 4 April 1980 a second calendar year White-billed Diver *Gavia adamsii* stayed near Nederhorst den Berg (Noord-Holland). During the second half of March the bird started to moult feathers on the upperside. The throat and foreneck became largely grey-brown and the dark brownish collar almost complete. This was the 20th record for the Netherlands.

Literatuur

- Cramp, S. & Simmons, K.E.L. 1977 *The birds of the Western Palearctic*. Volume 1. Oxford.
 van IJzendoorn, E.J. 1980. Voorkomen van Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* in Nederland. *Dutch Birding* 1: 90-93.

J.J. (Han) Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem
 Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam

1-3. Geelsnavelduiker/White-billed Diver *Gavia adamsii*, tweede kalenderjaar, Nederhorst den Berg (NH), 1 maart (René Pop), 31 maart (J. van Geuns), 4 april 1980 (Edward van IJzendoorn)

RAADSELVOGEL 3: IJSDUIKER *Gavia immer* MYSTERY BIRD 3: GREAT NORTHERN DIVER *Gavia immer*

Raadselvogel 3 was een IJsduiker *Gavia immer*. Het wit boven en voor het oog en de onregelmatige scheidslijn tussen het donker en het licht van de kop en hals (met een onderbroken band beneden aan de hals) zijn voldoende om een IJsduiker in de winter van een Parelduiker *Gavia arctica* te onderscheiden. Een ander kenmerk wordt gevormd door de zeer donkere bruinachtige bovenkop en achterhals. Deze zijn bij de Parelduiker wat lichter gekleurd en doorgaans grijzer. Voorts heeft de Parelduiker een relatief kleinere en minder zwaar gebouwde kop met een minder dikke snavel.

Bij de Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* zijn de kleuren van de kop en hals in het winterkleed niet zo geprononceerd als bij de IJsduiker. Alleen de kruin en achterrand van de hals zijn bij de Geelsnavel donker. De kop- en halszijden zijn bleekbruin met onregelmatige donkere partijen waaronder een oorvlek en een - zoals bij de IJsduiker - onderbroken band beneden aan de hals. Om het oog is veel wit. De voorzijde van de hals kan in plaats van wit licht bruinachtig zijn, bijvoorbeeld op de keel of onder aan de hals zodat de halsband volledig lijkt en tegen de helderwitte borst afsteekt. De Geelsnavel maakt vaak een geelbruine indruk.

De IJsduiker heeft een licht gekleurde snavel met een donkere bovenrand. Bij de Geelsnavel kan de bovensnavel vanaf de basis tot over de helft vrij donker zijn maar de punt is altijd roomkleurig of bij gunstig licht geel. De vaak licht blauwgrijze (soms opblinkende) snavel van de IJsduiker heeft een tot de punt toe donkere bovenrand. In tegenstelling tot de Geelsnavel houdt de IJsduiker zijn snavel meestal recht.

De Roodkeelduiker *Gavia stellata* heeft 's winters een scherpe regelmatige scheidslijn tussen het wit en grijs die hoger op de kop en meer naar achteren op de hals loopt dan bij de IJS- of Parelduiker. Vogels in het eerste winterkleed kunnen echter een wat grijzere hals en kop vertonen.

Van het bij de IJS- en Geelsnavelduiker bekende hoekige voorhoofd is op de foto weinig te zien. Door de stand van de veren kan deze hoekigheid echter worden beïnvloed. Zo leek het bij de hier gefotografeerde vogel soms alsof er zich een knobbel op het voorhoofd bevond.

Meer dan de Parelduiker laten IJS- en Geelsnavelduiker zich bij het duiken snel zinken. Hierdoor glijden zij als het ware geruisloos onder water. Bij het bovenkomen verschijnen vaak eerst even kop en hals (zoals op de foto) waarna de rest geleidelijk volgt. Mogelijk doen zij dit om met het oog op eventuele belagers weer ongezien onder water te kunnen verdwijnen.

Literatuur

- Camp, S. & Simons, E.H. 1978. *Waterfowl of the World*. New York: McGraw-Hill.
- Waver, E. & Sorensen, F. 1980. *Wader and Gull*. Copenhagen: Dansk Ornitologisk Forening.
- Libani, J. van IJzendoorn, de Schiedelstraat 45, 1051 BT Amsterdam

4. IJsdruiker/Great Northern Diver *Gavia immer*, IJmuiden (NH), 11 maart 1978
(Ulco Glimmerveen)

De vis in de bek van de IJsdruiker is een zeedonderpad *Myoxocephalus scorpius*. Dit is een nogal benige bodemvis met een grote kop die bezet is met stekels. Hij is algemeen langs de Nederlandse en Belgische kust, voornamelijk in ondiep water bij pieren en dijken. De IJsdruiker die van 18 februari tot en met 8 april 1978 bij de pieren van IJmuiden (NH) verbleef, ving deze vissoort regelmatig maar hij voedde zich ook met krabben en jonge platvissen. De foto (plaat 51, hier verkleind herhaald) is genomen door Ulco Glimmerveen op 11 maart 1978; plaat 4 toont de zelfde vogel.

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam

5. Raadselvogel 4/Mystery bird 4. Oplossing in het volgende nummer/Solution in the next issue

EYE COLOUR OF WESTERN REEF HERON *Egretta gularis*

The photographs of a dark morph Western Reef Heron *Egretta gularis* in Mauer & Scova-Righini (1980) show that it had light coloured eyes. The original colour slides reveal that these were very pale yellowish. This is in accordance with *e.g.* Cramp & Simmons (1977): pale yellow in juveniles and pale yellow to silver-grey in adults. The eye colour is an useful feature in distinguishing Western Reef Heron from Little Egret *Egretta garzetta* which has yellow eyes.

Literature

- Cramp, S. & Simmons, K.E.L. 1977. *The birds of the Western Palearctic*. Volume 1. Oxford.
- Mauer, K. & Scova-Righini, P. 1980. Westelijke Rifeiger *Egretta gularis* in Camargue, Frankrijk in juli 1979. *Dutch Birding* 1: 95-97.
- Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam

JUVENILE PURPLE HERONS *Ardea purpurea* WITH REDDISH LEGS

On 4 November 1979 Jan Bos observed a juvenile Purple Heron *Ardea purpurea* with reddish instead of yellow-green legs at Almere (Zuidelijke IJsselmeerpolders). Another late season observation of a similar bird was reported on 10 November at Vlaardingen (Zuid-Holland) by Wim Breedveld. Reddish brown legs are characteristic for Eastern Purple Herons *A.p. manilensis* (e.g. Ali & Ripley 1978, Hancock & Elliott 1978). This subspecies occurs in south and east Asia.

Literature

Ali, S. & Ripley, S.D. 1978. *Handbook of the birds of India and Pakistan*. Volume 1. Second edition. Delhi.

Hancock, J. & Elliott, H.F.I. 1978. *The herons of the world*. London.

Paul de Heer, Hendrik Casimirstraat 160, 3136 BE Vlaardingen

OVER WITBANDZEEAREND *Haliaeetus leucoryphus* BIJ BARNEVELD IN 1976 ON PALLAS'S FISH EAGLE *Haliaeetus leucoryphus* NEAR BARNEVELD IN 1976

Op 12 oktober 1976 werd bij Barneveld (Gld) een volwassen Witbandzeearend *Haliaeetus leucoryphus* waargenomen (Scharringa & Osieck 1978). Dit was het eerste aanvaarde geval voor Nederland.

Van 29 september tot en met 10 oktober 1976 verbleef een volwassen Witbandzeearend op Scharhörn (Niedersachsen), BRD (Wernicke 1977). Daarvoor was een exemplaar waargenomen in Schleswig-Holstein, BRD en Denemarken (Herbert Ringleben *via* Alistair Hill *in litt.*).

Bovengenoemde gevallen hebben waarschijnlijk betrekking op de zelfde Witbandzeearend. De beschikbare gegevens laten een vrij nauwkeurige reconstructie toe van hoe de vogel Nederland bereikte. Verder wordt algemeen aangenomen dat het waarschijnlijk een uit gevangenschap afkomstig exemplaar was (e.g. Kuhk 1977, Scharringa & Osieck 1978). Dit vooral vanwege zijn geringe schuwheid (bijvoorbeeld op Scharhörn kon de vogel tot op circa 11 m worden benaderd) en het bezit van enkele gerafelde grote slagpennen. Over het eerste punt kan worden opgemerkt dat de Witbandzeearend niet schuw is en zich in het algemeen goed laat benaderen (cf. e.g. Whistler 1949) - zeker als dit zo voorzichtig gebeurt als op Scharhörn. Over het tweede punt dient allereerst te worden opgemerkt dat gerafelde grote slagpennen alleen bij de vogel van Scharhörn zijn waargenomen. Anton Bruijn (*pers. med.*) en zijn twee medewaarnemers konden bij de Barneveldse vogel geen beschadigingen vaststellen. Het is volgens mij goed mogelijk dat de min of meer gerafelde grote slagpennen niet beschadigd maar alleen maar nat waren. Op het moment dat de foto's (waarop de gerafelde slagpennen te zien zijn) werden gemaakt, was de Witbandzeearend nat en maakte hij zijn toilet (Wernicke 1977). Ook de aard van de rafeling pleit ervoor dat de slagpennen alleen maar nat waren. Samenvattend: de belangrijkste argumenten voor de opvatting dat de in 1976 in Denemarken, BRD en Nederland waargenomen Witbandzeearend waarschijnlijk een uit gevangenschap afkomstig exemplaar was, zijn onvoldoende.

6. Witbandzeearend/Pallas's Fish Eagle *Haliaeetus leucoryphus*, volwassen, Barneveld (Gld), 12 oktober 1976 (Anton Bruijn)

(In verband met de vraag of de vogel wild is of niet, kan men zich afvragen welke waarde toegekend kan worden aan meldingen door personen of instanties dat een bepaalde vogel bij hen ontsnapt is. Verkeerde naamgevingen (al of niet opzettelijk) aan verhandelde en in gevangenschap verblijvende dieren komen veel voor. In dit verband zij erop gewezen dat twee als Witbandzeearend vermelde voorwerpen op de lijst van de in de jaren 70 in Nederland geprepareerde vogels van het Ministerie voor Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (MCRM) beide foutief gedetermineerd bleken te zijn (Anton Bruijn *pers. med.*).)

Summary

In the autumn of 1976 an adult Pallas's Fish Eagle *Haliaeetus leucoryphus* was successively observed in Denmark, BRD and the Netherlands. It is generally accepted that this was probably an escape. This view is mainly based on two arguments: it could be approached closely and some of its primaries were frayed. The author is of opinion that both arguments are insufficient. (1) The Pallas's Fish Eagle is not shy and can be approached closely. (2) The frayed primaries were recorded only once when the bird was wet and preening itself: the primaries were possibly also wet and not damaged.

Literatuur

- Kuhk, R. 1977. War der Bindenseeadler auf Scharhörn ein Wildvogel? *Orn. Mitt.* 29: 122.
- Scharringa, C.J.G. & Osieck, E.R. 1978 Zeldzame vogels in Nederland 1976. *Limosa* 51: 137-146.
- Wernicke, K. 1977. Bindenseeadler (*Haliaeetus leucoryphus*) auf Scharhörn. *Orn. Mitt.* 29: 12-15.
- Whistler, H. 1949. *Popular handbook of Indian birds*. Fourth edition. London.

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam

COMMENTS ON PALLAS'S FISH EAGLE *Haliaeetus leucoryphus* OF ZUIDELIJK FLEVOLAND

Comments on the report on the Pallas's Fish Eagle *Haliaeetus leucoryphus* which stayed in Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) from 14 until 19 January 1979 (van IJzendoorn 1979) were received from Jan Andries van Franeker and Alan Kitson (*in litt.*) and from Arnoud van den Berg, Jan and Ton Hinloopen, Jan van Kreuningen, Niek Marra and Gerald Oreel (*pers. comm.*).

(1) AvdB and GO noticed a rather pale crown, nape and hindneck. They observed also a dark ear-mark running towards the neck. AK - who studied some 'young' birds in Mongolia - speaks of an Osprey *Pandion haliaetus*-like mask. Two 'sub-adult' birds in the collection of the Zoölogisch Museum (ZMA) at Amsterdam (Noord-Holland) show a similar mask. (2) According to AK Pallas's Fish Eagle has a relatively short neck. Cramp & Simmons (1980) state however the opposite.

7. Pallas's Fish Eagle/Witbandzccarend *Haliaeetus leucoryphus*, immature, Mongolia, 1977 (Alan Kitson)

(3) JvK and NM observed a pale panel on the inner primaries and outer secondaries. NM noticed a dark leading edge to the underwings. (4) JH and TH saw pale parts to the tip of one of the tail-feathers. (5) JAVF draws attention to possible confusion with a small White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla*. A suchlike bird (which had also a light axillary patch and under wing-bar) stayed in Zuidelijk Flevoland in January and February 1979. This bird differed however considerably in size and build from the Pallas's Fish Eagle.

Literature

Cramp, S. & Simmons, K.E.L. 1980. *The birds of the Western Palearctic*. Volume 2. Oxford.

van IJzendoorn, E.J. 1979. De Witbandzeearend *Haliaeetus leucorhynchus* van Zuidelijk Flevoland. *Dutch Birding* 1: 10-15.

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam

8. White-tailed Eagle/Zeearend *Haliaeetus albicilla*, immature, Zuidelijk Flevoland (ZIJP), winter van 1978/79 (John Nobel)

HERKOMST VAN GERINGDE ZEEAREND *Haliaeetus albicilla* IN OOSTELIJK FLEVOLAND
ORIGIN OF RINGED WHITE-TAILED EAGLE *Haliaeetus albicilla* IN OOSTELIJK FLEVOLAND

In de winter van 1979/80 verbleef in de omgeving van de Strandgaperweg, Oostelijk Flevoland (ZIJP) een onvolwassen Zeearend *Haliaeetus albicilla* met twee gele ringen (cf. van den Berg, van IJzendoorn & Oreel 1980).

Sinds 1977 worden in het Oostzeegebied Zeearenden geringd met kleurringen maar gele ringen zijn tot op heden niet gebruikt. Waarschijnlijk is de oorspronkelijke kleur van de ringen oranje en zijn deze in de loop van de tijd verbleekt tot de waargenomen gele kleur. De betrokken Zeearend is dan in Schleswig-Holstein (BRD) in 1977 geringd als nestjong (A. Rüger *in litt.*).

Summary

A colour ringed White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* stayed in Oostelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) during the winter of 1979/80. The bird was ringed in Schleswig-Holstein (BRD) in 1977 as nestling.

Literatuur

van den Berg, A.B., van IJzendoorn, E.J. & Oreel, G.J. 1980. Records from 17 September 1979 to 10 February 1980 in Netherlands and Belgium. *Dutch Birding* 1: 123-135.

Paul de Heer, Hendrik Casimirstraat 160, 3136 BE Vlaardingen

HEN HARRIERS *Circus cyaneus*
WITH FEATURES OF AMERICAN HEN HARRIER *C.c. hudsonius*

The observations of a juvenile Hen Harrier *Circus cyaneus* with underparts of American Hen Harrier *C.c. hudsonius* on Schiermonnikoog (Friesland) in October 1974 (Oreel 1980) prompts me to record that similar birds also have been observed in the Zuidelijke IJsselmeerpolders (ZIJP). In recent years I and others saw several juvenile Hen Harriers with apparently unstreaked rufous underparts. These observations support the view that also Eurasian Hen Harriers *C.c. cyaneus* can produce juveniles with such underparts.

The observation of an adult male Hen Harrier with features of American Hen Harrier in Oostelijk Flevoland (ZIJP) on 14 and 15 August 1977 is however more puzzling. Together with other birders I studied this bird thoroughly. It had a dark grey upperhead and hindneck, belly and flanks streaked with rusty-brown and distinct barring on tail-feathers.

Literature

Oreel, G.J. 1980. Hen Harrier *Circus cyaneus* with unstreaked rufous underparts. *Dutch Birding* 1: 101.

Jan van Kreuningen, Ivoordreef 307, 3564 AR Utrecht

ARENDBUIZERD *Buteo rufinus* IN CAMARGUE, FRANKRIJK IN JULI 1979
LONG-LEGGED BUZZARD *Buteo rufinus* IN CAMARGUE, FRANCE IN JULY 1979

Op 27 juli 1979 om omstreeks 10:30 zagen wij boven de Camargue (Bouches du Rhône), Frankrijk een Buizerd *Buteo buteo*-achtige roofvogel rondcirkelen die dadelijk opviel door zijn lichte staart. Hij bevond zich boven een grote vlakte met riet, biesen en lage begroeiing en hier en daar water. Na vijf à tien minuten gleeed de vogel af naar een plas waarop de daar aanwezige Kokmeeuwen *Larus ridibundus* en Geelpootzilvermeeuwen *Larus cacchinnans* onmiddellijk opvlogen. Hij bleef hier enige minuten rondvliegen om vervolgens weer naar de vlakte terug te keren. Wij determineerden hem als een volwassen Arendbuizerd *Buteo rufinus*.

Beschrijving

De staart was licht bruinroze en ongebandeerd en hij stak af tegen de onderdelen; tegen het zonlicht was de staart doorschijnend. De wijze van vliegen en het postuur deden meer aan een Bruine Kiekendief *Circus aeruginosus* denken dan aan een Buizerd *Buteo buteo*. Dit was ook het geval met de lange poten die op een kiekendief-achtige wijze uit het lichaam staken; het gele loopbeen was goed zichtbaar. De onderdelen waren donker; de kop was lichter en stak uit. De ondervleugel toonde een duidelijk contrast tussen de donkere dekveren en de lichte slagpenen met donkere punten. De bovenvleugel was donker; aan de basis van de grote slagpenen bevond zich een opvallend lichte plek.

Voorkomen in Frankrijk

Glutz von Blotzheim *et al.* (1971) noemen twee gevallen voor Frankrijk (in 1878 en 1902). De onderhavige waarneming betreft dus waarschijnlijk het derde Franse geval.

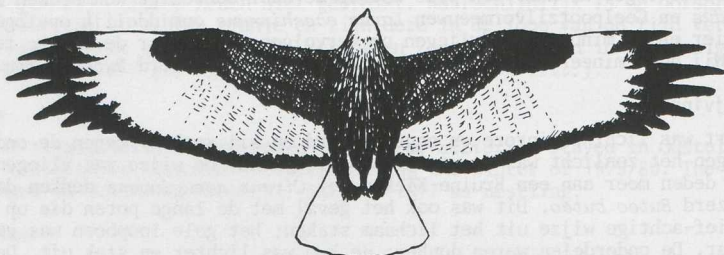
Summary

On 27 July 1979 a Long-legged Buzzard *Buteo rufinus* was observed in the Camargue (Bouches du Rhône), France. The authors give a description of the bird. On ground of the pale brown-pink and translucent undertail with no bars they conclude that it was an adult. This is probably the third record for France.

Literatuur

Glutz von Blotzheim, U.N., Bauer, K.M. & Bezzel, E. 1971. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Band 4. Frankfurt am Main.

Karel Mauer, Oude Amersfoortseweg 72, 1213 AE Hilversum
 Peter Scova-Righini, Alphons Ariensstraat 24, 3119 VA Schiedam

Figuur 1-2. Arendbuiserd/Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, volwassen, Camargue, Frankrijk, 27 juli 1979 (Karel Mauer)

VOORKOMEN VAN POELRUITER *Tringa stagnatilis* IN NEDERLAND OCCURENCE OF MARSH SANDPIPER *Tringa stagnatilis* IN THE NETHERLANDS

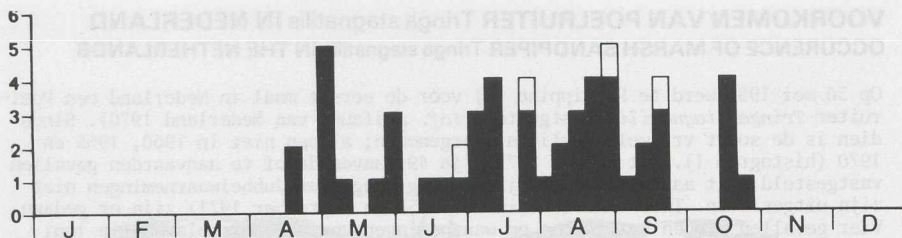
Op 30 mei 1957 werd te Philippine (Z) voor de eerste maal in Nederland een Poelruiter *Tringa stagnatilis* vastgesteld (cf. Avifauna van Nederland 1970). Sindsdien is de soort vrijwel jaarlijks waargenomen; alleen niet in 1960, 1965 en 1970 (histogram 1). Tot en met 1979 zijn 49 aanvaarde of te aanvaarden gevallen vastgesteld. Dit aantal is mogelijk te hoog aangezien dubbelwaarnemingen niet zijn uitgesloten. Twee vondsten (in mei 1958 en september 1971) zijn er gedaan. Vier gevallen hebben betrekking op waarnemingen van twee exemplaren (in juni 1976, september 1978 en juli en augustus-september 1979). De sterke toename van het aantal gevallen gedurende de afgelopen vijf jaar (1975-79) hangt ongetwijfeld nauw samen met de vergrote waarnemersactiviteit. Histogram 2 (waarin het aantal waarnemingen per weekblok is uitgezet) geeft het voorkomen in de loop van het jaar weer. Dit voorkomen is vergelijkbaar met dat in andere Middeneuropese landen en Groot-Brittannië (cf. Glutz von Blotzheim *et al.* 1977, Sharrock & Sharrock 1976). Vermoedelijk hebben de meeste gevallen uit april-mei betrekking op vogels die op weg zijn naar het broedgebied, uit juni-juli op rondzwervende vogels (hoofdzakelijk niet-geslachtsrijpe exemplaren), en uit augustus-oktober op vogels (jonge en volwassen exemplaren) die op weg zijn naar het wintergebied. (De waarneming van drie exemplaren op 17 mei 1972 en die van een exemplaar op 17 mei 1973, beide op Schouwen (Z), zijn naar het oordeel van de schrijvers niet aanvaardbaar en derhalve niet in deze samenvatting opgenomen.)

Dankzegging

Hierbij danken wij Jan Mulder voor het ter beschikking stellen van de foto's en Kees Scharringa (archivaris van de CDNA) voor het verstrekken van gegevens van nog niet gepubliceerde of aanvaarde gevallen.

Histogram 1. Voorkomen van Poelruiter *Tringa stagnatilis* in Nederland. De zwarte staven hebben betrekking op het aantal gevallen dat is vastgesteld in een jaar en de witte staven op het aantal individuen/Occurrence of Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* in the Netherlands. The black bars refer to the number of records established in a year and the white bars to the number of individuals (Robert Luttik)

Histogram 2. Seizoenspatroon van Poelruiter *Tringa stagnatilis* in Nederland. De zwarte staven hebben betrekking op het aantal gevallen dat is vastgesteld in een week en de witte staven op het aantal individuen/Seasonal pattern of Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* in the Netherlands. The black bars refer to the number of records established in a week and the white bars to the number of individuals (Robert Luttik)

Summary

In this note the occurrence of Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* in the Netherlands is summarized and shortly discussed. Since 1957 this species is recorded almost annually: 49 records (including two finds and involving 53 birds). The established occurrence is comparable with that in other Central European countries and Great Britain.

Literatuur

- Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De. 1970. *Avifauna van Nederland*. Tweede druk. Leiden.
- Glutz von Blotzheim, U.N., Bauer, K.M. & Bezzel, E. 1977. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Band 7. Wiesbaden.
- Sharrock, J.T.R. & Sharrock, E.M. 1976. *Rare birds in Britain and Ireland*. Berkhamsted.

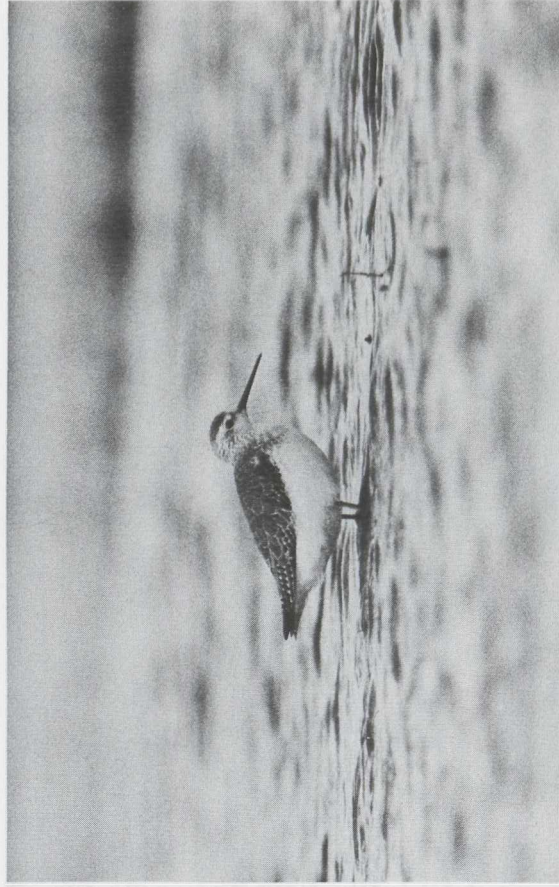
Robert Luttik, Javastraat 40, 1094 HJ Amsterdam

Arend Wassink, Treubstraat 123, 2221 AR Katwijk aan Zee

GREAT BLACK-BACKED GULL *Larus marinus* WITH ORANGE LEGS

On 6 February 1979 Jan van Kreuningen, Jan Marra and Niek Marra observed an adult Great Black-backed Gull *Larus marinus* with orange instead of flesh-coloured legs at Culemborg (Gelderland). Such birds can be confused with Lesser Black-backed Gull *Larus fuscus* which has yellow to orange-yellow legs.

Jan van Kreuningen, Ivoordreef 307, 3564 AR Utrecht

1953. A male shorebird (likely a sandpiper) standing on a sandy beach. The bird is facing left. The background is a blurred expanse of sand and water.

9-12. Poelruiter/Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis*, Spaarnwoude (NH), 24 september 1979 (Jan Mulder)

BROEDGEVAL VAN ZWARTE *Chlidonias niger* x **WITVLEUGELSTERN** *C. leucopterus*
BREEDING RECORD OF BLACK *Chlidonias niger* x **WHITE-WINGED BLACK TERN** *C. leucopterus*

In juni en juli 1979 broedde een mannetje Zwarte Stern *Chlidonias niger* x vrouwtje Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* langs het Bergse Pad in de Stichtse Ankeveense Plassen (NH). Het 17 à 18 dagen durende broedgeval verliep echter niet succesvol.

Waarnemingen

Op 16 juni werd het vrouwtje Witvleugelstern voor het eerst gezien en op 8 juli voor het laatst. Tussen deze twee datums werd de vogel vrijwel dagelijks waargenomen. Op 17 juni werd Witvleugel de gehele dag samen met het mannetje Zwarte Stern gezien. De vogels stonden met hangende vleugels en gestrekte hals op de waterlelies en raakten elkaar met de borst en pikten naar elkaar. Op 20 en 23 juni werden copulaties waargenomen op het inmiddels gemaakte nest. Op 21 juni om 21:45 waren er nog geen eieren. Op 23 juni om 7:00 werden de twee eieren voor het eerst gezien. Deze waren vanaf het Bergse Pad met een verreikijker waarneembaar. Het nest verschilde niet van dat van een Zwarte Stern waarvan er binnen een straal van 10 m tenminste drie waren. Op 28 juni bevatten deze Zwarte Stern-nesten jongen. De Witvleugel en Zwarte Stern losten elkaar bij het broeden onregelmatig af; vaak gebeurde dit pas na uren. Zo werd op 26 juni de Zwarte Stern bijna vier uur achtereenvolgend op het nest gezien. Ook de Witvleugel werd vaak meer dan twee uur achtereenvolgend broedend waargenomen. Op 2 juli werd rond het middaguur binnen een half uur echter driemaal gewisseld. 's Avonds zat de Zwarte Stern meestal op het nest. Kennelijk sliep de Witvleugel elders. Soms werd het nest onbeheerd aangetroffen. Zwarte Sterns die te dicht bij het nest kwamen, werden verjaagd. Ook werden regelmatig Kraaien *Corvus corone* achtervolgd. Op 9 juli waren de eieren verdwenen. Er bevonden zich - voor zover waarneembaar - geen jongen of resten daarvan bij het nest.

Opmerkingen

(1) Voor de Zwarte en Witvleugelstern karakteristieke baltsgedragingen (zoals 'hoog-' en 'visvlucht') zijn niet waargenomen. (2) Toen met het broeden werd begonnen, hadden de in de buurt aanwezige Zwarte Sterns al geruime tijd bebroede eieren. (3) De veelal lange zitperiodes staan in geen verhouding tot de periodes welke Haverschmidt (1978) voor de Zwarte Stern en Kapocsy (1979) voor de Witvleugel noemen (gemiddeld minder dan een half uur). (4) Mochten de eieren bevrucht en fertiel zijn geweest en zijn uitgekomen, dan nog zouden - bij een even lage voer- als aflosfrequentie - de levenskansen van de jongen zeer klein zijn geweest. (Jonge Witvleugels en Zwarte Sterns worden minstens eenmaal maar gewoonlijk meerdere malen per uur gevoerd.)

Verenkleed

Uit het gedrag bij copulaties kon worden opgemaakt dat de Witvleugelstern een vrouwtje was en de Zwarte Stern een mannetje. Ook het verenkleed bevatte hiervoor aanwijzingen. Volgens Kapocsy (1979) heeft het mannetje Witvleugel niet alleen een 'schlankere Form, schmuckere und schneidigere Erscheinung' dan het vrouwtje maar ook een sterk groenige glans op de hals. Dit vertoonde de Witvleugel niet. Voorts wies Frank de Miranda (*pers. med.*) mij op het kleine verschil in verenkleed tussen mannetje en vrouwtje Zwarte Stern dat Baggerman *et al.* (1956) noemen. Het mannetje Zwarte Stern is donkerder dan het vrouwtje, met name op nek en borst. Dit is vooral duidelijk beneden het oog en bij en beneden de snavel. Het vrouwtje heeft daarentegen vaak een vrij duidelijke zwarte kopkap doordat de partijen beneden het oog en bij en beneden de snavel doorgaans lichter zijn. Bij de Zwarte Stern was geen verschil in intensiteit waarneembaar

tussen het zwart op kop, hals en borst. Overigens vertoonde ook de Witvleugel geen gradaties in het zwart van kop, hals en borst. (Voor opmerkingen over het onvolledige zomerkleed van de Witvleugelstern zij verwezen naar van IJzendoorn & de Miranda 1980.)

Broedvoorkomen in Nederland en elders

Dit is de eerste keer dat een broedende Witvleugelstern in Nederland werd aangetroffen. Tweemaal broedde een paartje juist over de grens: in 1936 bij Bentheim (Nedersaksen) in de BRD en in 1937 bij Weelde (Antwerpen) in België (Commissie voor de Belgische Avifauna 1967, Niethammer *et al.* 1964).

De laatste 10 à 15 jaar heeft de soort zijn verspreidingsgebied in Polen in wettelijke richting uitgebreid (Anonymus 1979). Bovendien nam hier het aantal broedpaartjes sterk toe.

In 1978 broedde op Öland in Zweden ook een paartje Witvleugelstern x Zwarte Stern (Alexandersson 1979). Ook hier betrof het een vrouwtje Witvleugel en waren de zitperioden bij het broeden langer dan normaal (50 à 60 minuten). Opvallend zijn verder de volgende overeenkomsten met het Nederlandse geval: de Witvleugel werd op 17 juni voor het eerst op de broedplaats gezien, gepaard met een Zwarte Stern; op omstreeks 20 juni waren er twee eieren; en op 4 juli was de Witvleugel verdwenen en het nest leeg. (Eerder schijnt een gemengd broedgeval in de USSR te hebben plaats gevonden. Het Nederlandse geval is dan mogelijk het derde.)

Waarnemers

Glenn Axt, Arnoud van den Berg, Cecilia Bosman, Jelle van Dijk, VWG Echt en Omstreken, Klaas Eigenhuis, Paul de Heer, Edward van IJzendoorn, Jan van Kreuningen, Henk van der Lee, Corrine en Frank de Miranda, Gerald Oreel, Eduard Osieck, Maarten Platteeuw, René Pop, Adri Remeus, Karel Straatman, Joop Swaab, Rocco van de Terp, Kees Tiemstra, HarmJan Wight, Rombout de Wijs, Joke Winkelman en anderen.

Summary

In June and July 1979 a male Black Tern *Chlidonias niger* x female White-winged Black Tern *Chlidonias leucopterus* bred in a small Black Tern colony in the Stichtse Ankeveense Plassen (Noord-Holland). Two eggs were incubated for 17-18 days by both. No young hatched. The terns co-operated poorly. Most striking were the long individual sitting periods: usually more than two hours but also up to four hours. This was the first breeding record of a White-winged Black Tern for the Netherlands.

Literatuur

- Alexandersson, H. 1979. En hybridisering mellan Vitvingad Tärna *Chlidonias leucopterus* och Svarttärna *Chlidonias niger* på Öland 1978. *Calidris* 8: 151-155.
- Anonymus. 1979. European news. *Brit. Birds* 72: 275-281.
- Baggerman, B., Baerends, G.P., Heikens, H.S., Mook, J.H. 1956. Observations on the behaviour of the Black Tern *Chlidonias n. niger* L. in the breeding area. *Ardea* 44: 1-71.
- Commissie voor de Belgische Avifauna, De. 1967. *Avifauna van België*. Brussel.
- Haverschmidt, F. 1978. *Die Trauerseeschwalbe*. Wittenberg.
- van IJzendoorn, E.J. & de Miranda, J.F. 1980. Onvolledig zomerkleed bij Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus*. *Dutch Birding* 1: 108.
- Kapocsy, G. 1979. *Weissflügel- und Weissbartseeschwalbe*. Wittenberg.
- Niethammer, G., Kramer, H. & Wolters, H.E. 1964. *Die Vögel Deutschlands*. Frankfurt am Main.

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam

ON FIELD IDENTIFICATION OF BRÜNNICH'S GUILLEMOT *Uria lomvia*

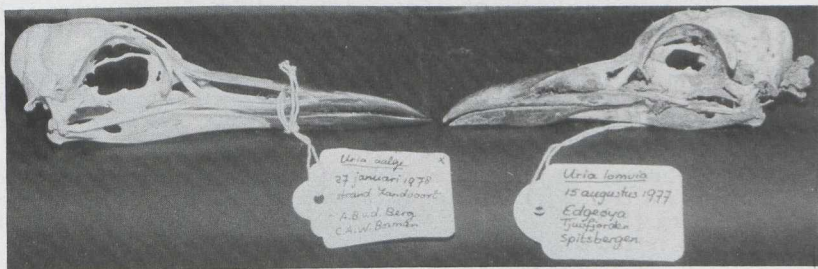
Brünnich's Guillemots *Uria lomvia* can be identified by the short bill. This is an important field character; it is underestimated by several authors (e.g. Jonsson 1978, Tuck & Heinzel 1978). Also the evenly decurved culmen is an important field character; in Guillemots *Uria aalge* the basal part of the bill is straight. Young Razorbills *Alca torda* have a shorter and less high bill than adult; it is however more rounded and at the tip more blunt than in Brünnich's Guillemot. Young Guillemots also have a shorter bill than adult; it is very similar to that of Brünnich's Guillemot. Brünnich's Guillemots have a distinctly thicker bill than Guillemots. Yadon (1970) states that where three times the depth of bill at the angle on the gonys is greater than the length, one should have a Brünnich's Guillemot. (He found however one exception to this rule in a museum collection.) Yadon (*l.c.*) also points out that the distance from the gonydeal angle to the tip of the lower mandible is much greater in Brünnich's Guillemot (which has the gonydeal angle about mid-bill) than in Guillemot - c. 80 % had it twice as long.

The pale line along the edge of the basal part of the upper mandible is characteristic for Brünnich's Guillemot. It may however be lacking (Stallcup 1976). Guillemots incidentally have white on the tomium as well (Yadon 1970). M.A. Rogers (*in litt.*) argues that Guillemots are often to be seen carrying sand-eels and this shows as a silver line in the bill and makes it look fatter.

Brünnich's Guillemots have a somewhat higher and steeper forehead than Guillemots, sometimes with a typical hump (*cf. e.g.* van den Berg & Bos 1980, Voous 1960).

Swimming Brünnich's Guillemots often hold the neck erected and the bill pointed forward in a horizontal level like Black Guillemots *Cepphus grylle*. They may also keep the head retracted backward, raising the bill slightly like Guillemots can do (Stallcup 1976). In general, Guillemots give a longer, slender and less stocky impression.

The common habit of Razorbills to swim with a more or less elevated tail is considered as a difference with Brünnich's Guillemots (e.g. Peterson 1947). The Brünnich's Guillemot at the Brouwersdam (Zuid-Holland), the Netherlands in February 1979 persistently cocked its tail (van den Berg & Bos 1980). Razorbills have a longer and tapering tail; Brünnich's Guillemots and Guillemots have a short and rounded tail.

13. Brünnich's Guillemot/Dikbekzeekoet *Uria lomvia* skull (right, found dead on Edgeøya (Spitsbergen), Norway on 15 August 1977) and Guillemot/Zeekoet *Uria aalge* skull (left, found dead near Zandvoort (Noord-Holland) on 27 January 1978). Note the shorter and thicker bill of Brünnich's Guillemot (Arnoud van den Berg)

14. Brunnich's Guillemot/Dikbekzeekoet *Uria lomvia* skin (middle, found dead near Brouwersdam (Zuid-Holland) on 10 February 1979) and four Guillemots/Zeekoeten *Uria aalge* skins (from left to right: juvenile (4 August 1952), juvenile (25 July 1956), adult, moulting from winter to summer plumage (25 January 1969) and adult, winter plumage (31 December 1977), Zoölogisch Museum, Amsterdam (Noord-Holland) (Arnoud van den Berg)

When ashore, the leg colour immediately distinguishes the black-legged Razorbill from the yellowish-legged Brunnich's Guillemot and Guillemot. Brunnich's Guillemots lack the dark striations on the flanks of Guillemot but this feature is only useful when the wings are spread. The mantle is black in Brunnich's Guillemot. This excludes the Southern Guillemot *U.a. albonis* which is more brownish than the Northern Guillemot *U.a. aalge*. The slightly larger size of Brunnich's Guillemot is only useful when it is seen together with Guillemot, even than the difference in size is hardly visible. Brunnich's Guillemots are fatter and have a more flattened out belly than Guillemots (*pers. obs.*).

Only in summer plumage, the high angled peak forward on the throat where white and black meet is a typical feature for Brunnich's Guillemot (Stallcup 1976). A photograph in King (1979) illustrates this (at the extreme right of the picture). When the neck is retracted, the peak looks more rounded (as in Guillemot).

Brunnich's Guillemots in winter plumage show the black of the crown extending well below the eye. The throat is white, slightly mottled with blackish, and not entirely enclosed by a faint collar of blackish dots fading away in the middle. Razorbills in winter or immature plumage have the white of the throat extending on the ear-coverts and Guillemots even more so. The latter has a diagnostic dark

streak on the white ear-coverts. Guillemots never moult the white head feathers down from the cheeks but all white feathers of throat and cheek simultaneously. Therefore, an adult Guillemot will never show the typical dark of crown of Brünnich's Guillemot. Yadon (1970) traced however a museum specimen as exception. Young Guillemots have dark ear-coverts, together with the short bill, causing a striking similarity to winter plumaged Brünnich's Guillemots.

Literature

- van den Berg, A.B. & Bos, J.L.M. 1980. Levende Dikbekzeekoet *Uria lomvia* langs Brouwersdam in februari 1979. *Dutch Birding* 1: 109-111.
- Jonsson, L. 1978. *Birds of sea and coast*. Harmondsworth.
- King, A. 1979. The Bering Sea. *Birding News Survey* 1 (3): 28-30.
- Peterson, R.T. 1947. *A field guide to the birds*. Second edition. Boston.
- Stallcup, R.W. 1976. Pelagic birds of Monterey Bay, California. *West. Birds* 7: 113-136.
- Tuck, G.S. & Heinzel, H. 1978. *A field guide to the seabirds of Britain and the world*. London.
- Voous, K.H. 1960. *Atlas of European birds*. London.
- Yadon, V.L. 1970. Four Thick-billed Murre records for Monterey Bay, Calif. *Birds* 1: 107-110.

Arnoud B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid

15. Brünnich's Guillemot/Dikbekzeekoet *Uria lomvia*, Edgeøya (Spitsbergen), Norway, 26 July 1977 (Arnoud van den Berg REES 1977)

BIRDING IN THE MADEIRAN ISLANDS

The landbird fauna of the Madeiran Islands (which belong to Portugal) is interesting. The archipelago (Madeira, the Porto Santo Islands and the Desertas) is inhabited by four endemic and semi-endemic species. These are the endemic Long-toed Pigeon *Columba trocaz* and the semi-endemic Plain Swift *Apus unicolor*, Berthelot's Pipit *Anthus berthelotii* and Canary *Serinus canaria*. The Madeiran Islands have also an interesting seabird fauna: e.g. Soft-plumaged Petrel *Pterodroma mollis*, Bulwer's Petrel *Bulweria bulwerii*, Cory's Shearwater *Calonectris diomedea*, Manx Shearwater *Puffinus puffinus*, Little Shearwater *Puffinus assimilis* and Madeiran Petrel *Oceanodroma castro* breed. In this paper information will be given on the occurrence of the Long-toed Pigeon and the above mentioned seabirds. Plain Swift, Berthelot's Pipit and Canary are common on both Madeira and Porto Santo.

The information given in this paper is mainly based on the results of the trips to the Madeiran Islands by Gerald Oreeil in March 1976, Frank de Roder and Rom-bout de Wijs in July and August 1976 and Arnoud van den Berg in February and March 1980. All mentioned birds are illustrated in Heinzel *et al.* (1973). For a detailed summary of the avifauna of the Madeiran Islands, see Bannerman & Bannerman (1965).

Long-toed Pigeon

The Long-toed Pigeon is not rare or endangered as Bolle's Laurel Pigeon *Columba bollii* and Laurel Pigeon *Columba junoniae* of the Canary Islands (*cf.* Zino 1969). The bird is hunted: one thinks that it otherwise becomes a pest (G.E. Maul *pers. comm.*). Long-toed Pigeons are shy and their occurrence is limited to the laurel forests in the interior of Madeira.

One of the best places for Long-toed Pigeons is the laurel forest south of the trout nursery at Ribeiro Frio along the road from Funchal to Boaventura and about four km north of Poiso. Bus 103 leaves Funchal at 7:30, 13:30 and 16:00 and arrives at Ribeiro Frio approximately one hour later. From Ribeiro Frio walk 1 leads to Balcoes in three km. When one continues from Balcoes along the *levada* in the direction of the Pico do Arieiro (1811 m), Long-toed Pigeons can be seen.

The best area in the north is walk 9 from Queimadas to Caldeirao Verde. This walk is about six km long and there are several tunnels. There is a rest-house at Queimadas.

The best place in the west is half way the road from Ribeira Brava to Sao Vicente after the first tunnel of walk 14 from Encumeada to Folhodal (G.E. Maul *pers. comm.*).

The presence of paths along *levadas* makes the interior of Madeira well accessible for the walker. The numbered paths are mentioned in the booklet 'Walks' issued by the Delegacao de Turismo da Madeira. It can be obtained from the Tourist Office (Avenida M. Arriaga 18, Funchal).

Seabirds

Many seabirds are present in the Madeiran Islands; numbers are however much lower during the winter season. The best way to see them is by boat. The three hour trip on the ferry 'Pirata Azul' from Funchal (town pier) to Porto Santo is highly recommended. Three trips in July and August 1976 produced Soft-plumaged Petrels (on one trip), Bulwer's Petrels, Cory's Shearwaters, Manx Shearwaters, Little Shearwaters and one Madeiran Petrel.

Little Shearwaters can be seen in good numbers near the Desertas, especially

16. Berthelot's Pipit/Berthelots Pieper *Anthus berthelotii*, Madeira, July 1976
(Rombout de Wijs)

near Bugio. The best time is just before sunset. In the late afternoon and early evening of 21 March 1976 at least 12 were seen flying to Bugio. The Desertas (Chao, Deserta Grande and Bugio) are uninhabited. Only during the tourist season boat-trips are organized to the Desertas. One should inquire with the Organizaçao Nautica 'Amigos do Mar' at the town pier in Funchal or with the Tourist Office.

Several seabirds breed on Madeira. These can only be recorded at night. A good place on the south coast for hearing seabirds is on the east side of the big statue south of Canico. In July and August 1976 many Cory's Shearwaters, several Little Shearwaters and a few Madeiran Petrels were heard here. Manx Shearwaters can sometimes be seen above Funchal when their white underparts reflect in the town lights (G.E. Maul *pers. comm.*).

For hearing Soft-plumaged Petrels one has to go to the highest mountain peaks. The best way is to go (by car) to the Pico do Arreiro and to walk from there on the path in the direction of the Pico Ruivo de Santana (1861 m). After a few 100 m there is a sign 'Sao Gonzalo' with a picnic table cut out in the rocks. Here one has to wait until it is completely dark and the petrels start calling. Their calls consist of variable grunting noises and a beautiful Tawny Owl *Strix aluco*-like hooting call.

(White-faced Petrels *Pelagodroma marina* are seldom seen in the Madeiran Islands. They probably do not breed in the archipelago. The nearest breeding place are the Salvages. Jouanin & Roux (1965) estimated the breeding population here at 500 000 individuals.)

Literature

- Bannerman, D.A. & Bannerman, W.M. 1965. *Birds of the Atlantic Islands*. Volume 2. Edinburgh & London.
- Heinzel, H., Fitter, R. & Parslow, J. 1973. *The birds of Britain and Europe*. Second edition. London.
- Jouanin, C. & Roux, F. 1965. Contribution à l'étude de la biologie de *Pelagodroma marina hypoleuca* (Webb, Berthelot et Moquin-Tandon). *Bolm Mus. munic. Funchal* 19: 16-29.
- Zino, A. 1969. Observations sur *Columba trocaz*. *Oiseaux Revue fr. Orn.* 39: 261-264.

Arnoud B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid
W.J. Rombout de Wijs, Stalpaertstraat 10, 1222 HW Hilversum

RARE AND INTERESTING BIRDS IN WESTERN PALEARCTIC

This is the third report on rare and interesting birds in the Western Palearctic (excluding Benelux) by members of the Dutch Birding Association (DBA). The previous report was published in *Dutch Birding* 1: 116-117. The reports included are largely unchecked, not authenticated. All members are invited to report their records (for our postal addresses and telephone numbers, see below).

Systematic list

Spoonbill/Lepelaar *Platalea leucorodia*

France: Digue à la Mer, Camargue (Bouches du Rhône), 5 April 1980, six (Ruud Rook); these birds probably belong to the south-east European breeding population which partly winters in Tunisia.

Saker/Sakervalk *Falco cherrug*

Egypt: Hurghada, Red Sea coast, 15 March 1980 (Jowi de Roever).

Sooty Gull/Hemprichs Meeuw *Larus hemprichii*

Egypt: Hurghada, Red Sea coast, 16 March 1980 (Jowi de Roever).

Lesser Crested Tern/Bengaalse Stern *Sterna bengalensis*

France: Hyères (Var), 7-9 May 1979, three to nine (Paul Spreuwenberg).

Dunn's Lark/Dunns Leeuwerik *Eremalauda dunni*

Israel: Ma'agan Mikhael, (Hans ter Haar *et al.*) 7 April 1980.

Tawny Pipit/Duinpieper *Anthus campestris*

Tunisia: Sfax, 4 January 1980, two (Eduard Osieck, Jowi de Roever, Ed Veling); this is the first January record for Tunisia.

J.J. (Han) Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem (023-242132)
Gerald J. Orce1, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam (020-461278)

LAAT BROEDGEVAL VAN HUISZWALUW *Delichon urbica* BIJ DOORN IN 1979

LATE BREEDING RECORD OF HOUSE MARTIN *Delichon urbica* NEAR DOORN IN 1979

Op 6 oktober 1979 nam ik waar dat op een Huiszwaluw *Delichon urbica*-nest tegen een boerderij bij Doorn (U) nog gevoerd werd. Tijdens het voeren zag ik steeds een jong. Ik telde vier rondvliegende Huiszwaluwen waarvan vermoedelijk slechts één of twee voerden. Op 7 oktober nam ik hetzelfde waar.

Van 8 tot en met 12 oktober heb ik dagelijks van 6:45 tot 7:30 waargenomen. Ik zag nooit meer dan een nestjong. Op 9 oktober waren er ook weer vier rondvliegende Huiszwaluwen. Door Joop Jagtenberg en andere bewoners van de boerderij werd het voeren dagelijks waargenomen.

Op 13 oktober werd van 8:47 tot 9:05 door de enige toen aanwezige Huiszwaluw acht keer achter elkaar gevoerd. Hierbij slaagde ik er eenmaal in twee bedelende nestjongen tegelijk te zien. Om 11:15 verschenen twee Huiszwaluwen. Tussen 11:18 en 11:30 werd zeven keer gevoerd. Dit gebeurde vrijwel zeker steeds door de zelfde vogel. Bijzonder opvallend was dat als deze direct na het voeren omhoog zwenkte, de ander luid bedelend omlaag dook. Zij ontmoetten elkaar dan ongeveer vijf m boven de boerderij om vervolgens gezamenlijk weg te vliegen. Geen enkele maal heb ik kunnen vaststellen dat de bedelende vogel hierbij gevoerd werd.

Op 14 oktober werd van 9:08 tot 9:25 - terwijl het regende - vier keer gevoerd. Tussen 15:00 en 15:30 waren er twee rondvliegende Huiszwaluwen aanwezig en heb ik samen met Gerard Steinhaus kunnen vaststellen dat steeds de zelfde vogel voerde (in totaal viermaal). Het op 13 oktober waargenomen bedelgedrag van de niet-voerende vogel werd niet gezien. Of dit exemplaar een juveniele vogel was, hebben wij niet kunnen vaststellen.

Op 15 oktober heb ik van 7:00 tot 7:30 een nestjong waargenomen. JJ heeft overdag een Huiszwaluw zien voeren. Klaas Eigenhuis nam om omstreeks 16:00 een jong op het nest waar.

Op 16 oktober heeft JJ 's morgens weer een Huiszwaluw zien voeren. 's Middags heeft hij er echter geen waargenomen, ook geen jong op het nest. Ook Ruud Rook heeft van 14:45 tot 15:45 geen jong meer gezien. Om omstreeks 15:30 nam hij echter waar hoe een Huiszwaluw op het nest kwam aanvliegen en op ongeveer een m afstand afzwenkte en vervolgens in zuidwestelijke richting wegvloog. Hierna zijn er geen Huiszwaluwen meer gezien.

Op 27 oktober heb ik het nest verwijderd: het bleek geen eieren of jongen (of resten daarvan) te bevatten. In de waarnemingsperiode is ook niets van dien aard onder of bij het nest aangetroffen. Vermoedelijk zijn de twee (of meer) jongen dus in de ochtend van 16 oktober uitgevlogen.

Tijdens de broedperiode van eind augustus tot half oktober was het zacht tot buitengewoon zacht weer. Op 17 oktober - de dag na het vermoedelijke uitvliegen van de jongen - deed een meer normaler weertype zijn intrede.

Summary

From 6 until 16 October 1979 breeding of House Martin *Delichon urbica* was recorded near Doorn (Utrecht). This is unusual late. From 6 until 9 October four full-grown House Martins were present: one or two were feeding the nestlings. On 13 and 14 October two birds were still present: one was feeding the nestlings; the other was presumably a young (it was begging for food on 13 October). Two nestlings were seen on 13 October; on all other occasions only one. On 15 and 16 October one feeding House Martin was still present. The two (or more) nestlings probably fledged in the morning of 16 October. The last observation was in the afternoon of 16 October when a bird flew up to approximately one m

from the nest and subsequently disappeared in southwestern direction.

Ted W. Hoogendoorn, Notengaard 32, 3941 LW Doorn

First calendar year House Martins *Delichon urbica* are darkly shaded on the sides of the throat and can look like Sand Martins *Riparia riparia* when seen from the front (cf. e.g. L. Jonsson, *Birds of lake, river, marsh and field*, Harmondsworth). Editors

ON STUDYING RAPTOR MIGRATION IN EGYPT

A good place for studying the spring migration of raptors in Egypt is probably the Monastery of Saint Paul (Deir Mari Bolos), Gebel el Galâla el Qiblîya. The monastery (which offers simple accomodation) is c. 14 km from the Gulf of Suez coast and c. 25 km south of Râs Za'farâna. During a short visit on 17 March 1980 I noticed an almost continuous flow of northward migrating raptors (including many Steppe Eagles *Aquila rapax nipalensis*) above the monastery and its surroundings. I counted 10-25 birds at a time. A study of the raptor migration here and perhaps at other places along the coasts of the Gulf of Suez and the Red Sea (tourists are permitted to visit these areas) will undoubtedly contribute to a better understanding of the raptor migration in the Middle East, especially in the Sinai area.

J.W. (Jowi) de Roever, Waverstraat 67, 1079 VH Amsterdam

RED-THROATED PIPITS *Anthus cervinus* WITH RUFIOUS-BROWN THROAT IN JANUARY

On 1 January 1979 we observed a group of four Red-throated Pipits *Anthus cervinus* along the coastline near Maharès, Tunisia. The underparts of two birds - which could be studied closely - showed characteristics of the summer plumage. One had a rufous-brown chin, throat and upper breast. Its chin and throat were unspotted while its breast was spotted with dark. In the other bird the rufous-brown of the chin, throat and upper breast was more diffuse. The lower throat and breast of this bird were more spotted than those of the other more strikingly coloured one.

(On 2 January 1979 we observed at least seven Red-throated Pipits together with many Meadow Pipits *Anthus pratensis* in the salinas of Thyna near Sfax. The Red-throated Pipits had darker and more grey-brown upperparts than the Meadow Pipits. The amount of streaking on the underparts was however variable and did not differ significantly from that of the Meadow Pipits.)

Martin van den Berg & Resi Damhuis, van Reigersbergenstraat 71, 1052 SV Amsterdam

ADDITIONAL FIELD CHARACTERS OF WATER PIPIT *Anthus spinoletta*

On 1 March 1980 Paul de Heer, Jos Pop and René Pop observed a Water Pipit *Anthus spinoletta* on the Zuidpier of IJmuiden (Noord-Holland). It was moulting into summer plumage. It could be distinguished from Rock Pipit *Anthus petrosus* by characters generally not mentioned in field guides: (1) yellowish tinge on belly and under tail-coverts; (2) pronounced tail wagging; and (3) tameness.

Paul de Heer, Hendrik Casimirstraat 160, 3136 BE Vlaardingen

Water Pipit *Anthus spinoletta* and Rock Pipit *Anthus petrosus* are separate species according to the *Dutch Birding Association checklist* (G.J. Oreeel in preparation). Editors

17. Water Pipit/Waterpieper *Anthus spinoletta*, IJmuiden (Noord-Holland), 1 March 1980 (René Pop)

PLUMAGE CHARACTERISTICS IN CITRINE WAGTAIL *Motacilla citreola*

Knowledge of the various plumages in Citrine Wagtail *Motacilla citreola* is limited or even absent (*cf.* Cox & Inskipp 1978, Harrison 1975, Svensson 1977). The possibility that west European birders will meet with this species has however increased since it is expanding its breeding range in westerly and southwesterly direction (*cf.* Wilson 1979). Therefore it seems worthwhile to publish some information which I obtained during three short trips to Ladakh, Kashmir in July (16-23) and August (12-19) 1978 and August (18-26) 1979.

Ladakh is located at the southern edge of the breeding range of Citrine Wagtail. The species is quite common in most oases, especially along the banks of the Indus. It tends to associate with cattle. On 21 July 1978 I found a nest with three young of *c.* 12 days of age, about to leave the nest. The nest was placed *c.* 30 cm above the ground amidst a *c.* 60 cm high sea buck-thorn *Hippophae rhamnoides* near Spitok monastery at Leh. The habitat consisted of intensively grazed, slightly flooded meadows with sea buck-thorns at higher elevations. No fledged young were seen in July 1978. Many pairs were however collecting food. A count on a stretch of *c.* one km near Spitok resulted in 12 pairs.

In this paper the plumages of nestling, juvenile and female Citrine Wagtail will be described and discussed. One should however bear in mind that Northern *M. c. citreola* and Western Citrine Wagtail *M. c. werae* are the subspecies most likely to be recorded in west Europe and that the plumages of juveniles and females of these subspecies may considerably differ from those of Black-backed Citrine Wagtail *M. c. calcarata* described here. Also individual variation can not be ruled out.

Young

A description of a nestling with comment is given first. Then a description is given of the plumage of a fledged young.

Figure 1. Nestling Black-backed Citrine Wagtail/Zwartrugcitroenkwikstaart *Motacilla citreola calcarata*, Ladakh, Kashmir, 21 July 1978 (Karel Mauw after sketch by Norman van Soestem)

Nestling: Feathers of forehead, crown, mantle, back, rump and upper tail-coverts dark grey to grey with brown edges. Around nape a row of white down. Tail black with outer pair of feathers white. Supercilia white, broad behind eyes and extending to nape and with short well-defined black margins above. Lores white. Ear-coverts white, mottled with black. Wing feathers blackish. Median and greater coverts broadly tipped white, forming two distinct wing-bars. Secondaries and tertials margined white. Both white wing-bars and feather margins were partly washed pale buff (this was however hardly visible). Underparts brownish white, somewhat greyer on breast but without grey on flanks; pronounced blackish throat gorget. Culmen greyish-flesh, rest of bill flesh; gape flanges pale yellow; gape pinkish-red. Legs and feet greyish-flesh. Eyes dark brown.

Whether or not the young wagtails described by Cox & Inskipp (1978) are pure Citrine Wagtails or hybrids between Citrine and Yellow Wagtail *Motacilla flava*, fact is that the differences between the young described there and the ones described here are slight. Some differences may even be attributable to the different wording of the authors. The most eye-catching difference is that the colour of the forehead in the English birds contrasted with that of the crown whereas the colour of these parts in the Ladakhi birds were the same. But this variation is a well known phenomenon in Citrine Wagtail (*cf. e.g. Svensson 1977*).

On 16 August 1978 I observed a fledged Citrine Wagtail in juvenal plumage. Its plumage differed only in detail from that of a nestling and agreed well with the description of an early August specimen from Siberia given in Cox & Inskipp (1978).

Figure 2. Juvenile Black-backed Citrine Wagtail/Zwartrugcitroenkwikstaart *Motacilla citreola calcarata* (right, Ladakh, Kashmir, 16 August 1978) and juvenile Yellow Wagtail/Gele Kwikstaart *Motacilla flava* (left). Note the broad supercilium of Black-backed Citrine Wagtail (*Karel Mauer* after sketch by *Norman van Swelm*)

Juvenile: forehead, crown and upperparts dark grey with a brownish cast; tail black with outer pair of feathers white. Supercilia marked white, broadest behind and suffused buffish in front of eye. Supercilia margined black above. Lores dark brownish-grey. Ear-coverts with dark margins, mottled dark grey and white. Wing feathers black with pale margins. Distinct double wing-bar white. Underparts brownish-white, clouded buffish-grey on breast and greyish on flanks. Chin white. Blackish throat gorget. Bill and legs blackish.

Separation of Citrine Wagtail in this plumage from juvenile Yellow Wagtail seems even more difficult than when these birds are in first winter plumage since *e.g.* in juvenile Yellow Wagtail the tips of the median wing-coverts are whiter and broader than in first winter and adult plumages (Persson 1975, Svensson 1977). However, I regard the distinct and broad supercilium of Citrine Wagtail as a most important additional characteristic as did Folkestad (1976).

Heinzel *et al.* (1973) and Makatsch (1969) show illustrations of juvenile Citrine Wagtails (Makatsch of Western Citrine Wagtail) which do not agree with the description of juvenile Black-backed Citrine Wagtail given here, especially the head pattern differs considerably.

18. First summer female Black-backed Citrine Wagtail/Zwartrugcitroenkwikstaart *Motacilla citreola calcarata*, Ladakh, Kashmir, 21 July 1978 (Norman van Swelm)

Female

Female Black-backed Citrine Wagtails are sexually mature after one year. Then they have finished the first pre-nuptial moult and have acquired the first summer plumage. Nevertheless, they seem to acquire the fully adult plumage towards the end of the second year, after the second pre-nuptial moult. They are then in the second summer plumage. It is obvious that in a short living species young birds are more numerous than old ones. Therefore Osmaston (1925) rightly suggested that first summer birds (which he called immatures) were more numerous than older ones. It explains why - since fully adult birds are scarcer - *e.g.* Ludlow (1920) only met with first summer birds and concluded that females only had one plumage. Meinertzhagen (1927) and Osmaston (1925, 1927) however recognized at least two different plumages in females which they related to age. The adult plumage described by Ali & Ripley (1973), Bates & Lowther (1952), Meinertzhagen

(1927) and Osmaston (1925, 1927) more or less strongly resembles that of adult male. A black-and-white photograph is published in Bates & Lowther (1952). King *et al.* possibly overlooked the plumage differences in the female ('Both sexes of *M.c. calcarata* have black back, scapulars, rump and upper tail coverts'). I do not know whether the phenomenon of a delayed adult plumage also occurs in Northern and Western Citrine Wagtail. If so, it seems even more important to describe the first summer plumage as it is very likely that young birds are among the first to colonize new areas. It is even possible that both members of a pair are in first summer plumage since *e.g.* Ali & Ripley (1973) and Bates & Lowther (1952) mention the breeding of first year males. The breeding in west Europe of such a pair may happen quite unnoticed.

Like Ludlow (1920) I only saw first summer females during my brief visits to Ladakh. Safe minor individual differences they all looked alike and the description given is that of the parent of the young described above.

Female: forehead pale buff contrasting with crown, extending further (until eyes) than in the illustration of a first winter Citrine Wagtail (left individual) in Svensson (1977), crown, nape, mantle, scapulars and rump brownish-grey; upper tail-coverts darker grey. Tail black with outer pair of feathers white. Supercilia yellowish-white and very broad behind and pale buff in front of eye with black margin above. Lores dark brownish-grey. Ear-coverts margined dark brownish-grey, in centre a yellowish-white streak. Wing feathers brownish-black with pale edges. Distinct double wing-bar white. Chin, throat, breast, flanks and belly pale buffish-yellow; under tail-coverts white. Bill and legs blackish.

Literature

- Ali, S. & Ripley, S.D. 1973. *Handbook of the birds of India and Pakistan*. Volume 9. Bombay.
- Bates, R.S.P. & Lowther, E.H.N. 1952. *Breeding birds of Kashmir*. London.
- Cox, S. & Inskipp, T.P. 1978. Male Citrine Wagtail feeding young wagtails in Essex. *Brit. Birds* 71: 209-213.
- Folkestad, A.O. 1976. Sitronerle observert på Giske, Møre og Romsdal. *Sterna* 15: 137-140.
- Harrison, C. 1975. *A field guide to the nests, eggs and nestlings of British and European birds*. London.
- Heinzel, H., Fitter, R. & Parslow, J. 1973. *The birds of Britain and Europe*. Second edition. London.
- King, B.F., Dickinson, E.C. & Woodcock, M.W. 1975. *A field guide to the birds of South-East Asia*. London.
- Ludlow, F. 1920. Notes on the nidification of certain birds in Ladakh. *J. Bombay nat. Hist. Soc.* 27: 141-146.
- Makatsch, W. 1969. *Wir bestimmen die Vögel Europas*. Zweite Auflage. Melsungen, Basel & Wien.
- Meinertzhagen, R. 1927. Birds collected in Ladakh. *Ibis*: 363-421.
- Osmaston, B.B. 1925. The birds of Ladakh. *Ibis*: 663-719.
- . 1927. Notes on the birds of Kashmir. Part 2. *J. Bombay nat. Hist. Soc.* 32: 134-153.
- Persson, C. 1975. Kann ungfågeln av Citronärsla *Motacilla citreola* bestämmas med säkerhet i fält? *Vår Fågelvärld* 34: 56-57.
- Svensson, L. 1977. Problemet att skilja ung Citronärsla *Motacilla citreola* från andra ärlearter. *Vår Fågelvärld* 36: 48-52.
- Wilson, M. 1979. Further range expansion by Citrine Wagtail. *Brit. Birds* 72: 42-43.

19. Male Black-backed Citrine Wagtail/Zwartrugcitroenkwikstaart *Motacilla citreola calcarata*, Afghanistan, May 1978 (Jan Steenhart)

CROSSBILLS *Loxia curvirostra* WITH PROMINENT DOUBLE WING-BAR

Records (including one trapping record) of male Crossbill *Loxia curvirostra* with a prominent double whitish wing-bar and in one case also with whitish fringed tertials in Belgium and the Netherlands in September and October 1979 have demonstrated that the identification of Two-barred Crossbill *Loxia leucoptera* can be more difficult than generally realized.

According to the literature male Two-barred Crossbill can be distinguished from Crossbill by (1) prominent double white wing-bar and white fringed tertials; (2) body feathers ranging from orange-red to pink; (3) dark mantle and shoulders; (4) smaller size; and (5) smaller and finer bill (*e.g.* Dement'ev & Gladkov 1970, Witherby *et al.* 1938).

We examined skins in the Rijksmuseum van Natuurlijke Historie (RMNH) at Leiden (Zuid-Holland) in order to evaluate the above five characters. We studied 36 male Crossbills and seven male and four female Eurasian Two-barred Crossbills *L. l. bifasciata*. (1) Crossbill can show prominent whitish wing-bars and whitish fringed tertials. This wing-pattern can strongly resemble that of female Two-barred Crossbill with reduced white. (2) Male Two-barred Crossbill can be identical in colour with Crossbill. (3) Male Two-barred Crossbill can miss the dark mantle and shoulders. (4) Two-barred Crossbill and Crossbill are identical in size. (5) Size and shape of bill of Two-barred Crossbill and Crossbill strongly overlap. (It should however be noted that North American Two-barred Crossbill *L. l. leucoptera* is smaller and has a smaller and finer bill.)

20. Crossbills/Kruisbekken *Loxia curvirostra*, Finland. Note the prominent wing-bars of the male (*Lasse Laine*)

The presence of obscure pale wing-bars in Crossbill is mentioned by Jonsson (1978), Nethersole-Thompson (1975) and Witherby *et al.* (1938). However, the presence of a prominent double whitish wing-bar and whitish fringed tertials is not mentioned. Although in the hand these wing-bars appeared buffish-white, they looked pure white in the field. Most male Two-barred Crossbills will show much more white than Crossbill. Problems will however arise when one is confronted with an individual with reduced white.

Acknowledgements

We should like to thank Edward van IJzendoorn, Gerald Oreeel, Eduard Osieck and Sjeff de Ridder for their help in preparing this note.

Literature

- Dement'ev, G.P. & Gladkov, N.A. 1970. *Birds of the Soviet Union*. Volume 5. Jerusalem.
- Jonsson, L. 1978. *Birds of lake, river, marsh and field*. Harmondsworth.
- Nethersole-Thompson, D. 1975. *Pine Crossbills: a Scottish contribution*. Berkhamsted.
- Witherby, H.F., Jourdain, F.C.R., Ticehurst, N.F. & Tucker, B.W. 1938. *The handbook of British birds*. Volume 1. London.

Arnoud B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid
J.J. (Han) Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem

21. Two-barred Crossbill/Witbandkruisbek *Lewia leucoptera*, immature male, Skanör (Skåne), Sweden, 10 October 1971 (Kees Breek)

22-23. Crossbill/Kruisbek *Loxia curvirostra*, captured by J. Boel at Brasschaat (Antwerpen), Belgium on 25 September 1979 (Sjef de Ridder)

**RECORDS FROM 11 FEBRUARY TO 20 APRIL 1980 IN NETHERLANDS AND BELGIUM
WAARNEMINGEN VAN 11 FEBRUARI TOT 20 APRIL 1980 IN NEDERLAND EN BELGIË**

The records included in this report are largely unchecked, not authenticated. The Dutch and scientific names and their order correspond with the *Dutch Birding Association checklist* (G.J. Oreel in preparation). The English names correspond with *The 'British Birds' list of birds of the Western Palearctic* (1978).

Divers/Duikers

On 2 March a Great Northern Diver/IJsdwerker *Gavia immer* was seen on the Eemmeer (Noord-Holland). One stayed at IJmuiden (Noord-Holland) from 5 until 8 March. With another on 13 January at IJmuiden (cf. *Dutch Birding* 1: 123-135) these add to a total of six Great Northerns in the Netherlands last winter.

A White-billed Diver/Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* was recorded in Belgium for the first time. A second calendar year bird was picked up from the shore at Westende-Bad (West-Vlaanderen) on 27 January. It died after a few days and was taken to the Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) at Brussel (Brabant). From 24 February to 4 April a second calendar year White-billed Diver stayed near Nederhorst den Berg (Noord-Holland).

Fulmar and Leach's Petrel/Noordse Stormvogel en Vaal Stormvogeltje

From mid March onwards Fulmars/Noordse Stormvogels *Fulmarus glacialis* were regularly seen on the coast. With easterly winds on 13 April groups of c. 40 at IJmuiden (Noord-Holland) and c. 70 at Texel (Noord-Holland) followed fishing boats close inshore. With strong northwesterly winds at least c. 150 were seen off the Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland) on 19 April.

A Leach's Petrel/Vaal Stormvogeltje *Oceanodroma leucorhoa* was found dead at Petten (Noord-Holland) in the first week of April.

Shag/Kuifaalscholver

One or two wintering Shags/Kuifaalscholvers *Phalacrocorax aristotelis* stayed at IJmuiden (Noord-Holland) until 30 March. On 15 March an adult was seen on the Oosterschelde (Zeeland) and on 13 April one flew off IJmuiden.

Great White Egret, White Stork and Spoonbill/Grote Zilverreiger, Ooievaar en Lepelaar

From 23 March onwards a Great White Egret/Grote Zilverreiger *Egretta alba* is present in the Oostvaardersplassen, Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders).

Single migrating White Storks/Ooievaars *Ciconia ciconia* appeared at Akersloot, Castricum, Den Helder, IJmuiden and Texel (all Noord-Holland) during the second week of April. One stayed at de Muy, Texel.

Two early Spoonbills/Lepelaars *Platalea leucorodia* arrived at Petten (Noord-Holland) on 26 January and two on Texel on 10 February.

Geese/Ganzen

A possible hybrid White-fronted Goose/Kolgans *Anser albifrons* x Barnacle Goose/Brandgans *Branta leucopsis* was studied in Oostelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) on 2 February.

In February two family groups of four and three Lesser White-fronted Geese/Dwergganzen *Anser erythropus* were observed in Friesland. Single adults stayed near Dwingeloo (Drenthe) on 17 February and Losser (Overijssel) on 5 March.

The occurrence of Snow Geese/Sneeuwganzen *Anser caerulescens* was quite remarkable. Apart from the usual one or two among the Pink-footed Geese/Kleine Rietganzen *Anser brachyrhynchus* at Oudega (Friesland) and the few odd ones elsewhere, six stayed at Eijsden (Limburg) during January-February, no less than 30 on 11 February near Fochteloo (Friesland) and 18 (including one blue phase) from 18 until 21 April at Andijk (Noord-Holland). The well known blue phase bird at the Plaat van Scheelhoek, Goeree (Zuid-Holland) is still present.

24. Snow Goose/Sneewgans *Anser caerulescens*, blue phase, Plaat van Scheelhoek, Goeree (Zuid-Holland), 22 March 1980 (René Pop)

25. Long-tailed Duck/IJseend *Clangula hyemalis*, Lelystadhaven, Oostelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders), 16 March 1980 (René Pop)

From 1 until 7 March an juvenile Iceland Gull/Kleine Burgemeester *Larus glaucooides* stayed at IJmuiden. Near Katwijk aan Zee (Zuid-Holland) another was seen on 6 April and a third calendar year bird near Scheveningen on 20 April.

Only few Glaucous Gulls/Grote Burgemeesters *Larus hyperboreus* wintered but from the end of March onwards about 15 reports were received including two third calendar year birds. On 20 April two were still present on Texel and one near the Hondsbosse Zeewering.

On 16 April a Caspian Tern/Reuzenster *Sterna caspia* was present near Gaasterland (Friesland) which possibly was the earliest ever for the Netherlands.

Little Auk/Kleine Alk

During December-March eight to ten Little Auks/Kleine Alken *Alle alle* were found dead on the Dutch coast, most from Noord-Holland. On 4 April one was found on Terschelling (Friesland).

Tengmalm's Owl and Hoopoe/Ruigpootuil en Hop

Possibly a Tengmalm's Owl/Ruigpootuil *Aegolius funereus* was seen mid March and one heard on 6 April near Gieten (Drenthe).

On 14 and 15 April a Hoopoe/Hop *Upupa epops* stayed at Ringstation Castricum, Castricum (Noord-Holland) and on 14 April also one on Texel (Noord-Holland).

Songbirds/Zangvogels

A Mongolian Lark/Mongoolse Leeuwerik *Melanocorypha mongolica* caused some confusion on Amsterdam International Airport (Noord-Holland) on 22 March.

A Sand Martin/Oeverzwaluw *Riparia riparia* in the Wieringermeer (Noord-Holland) on 7 March was the earliest ever.

A single Waxwing/Pestvogel *Bombus garrulus* was seen on Texel (Noord-Holland) on 12 April.

On 18 March in De Groote Peel (Noord-Brabant) the first Bluethroat/Blauwborst *Luscinia svecica* appeared. A bird sang on 14 and 15 April near Castricum (Noord-Holland). A Red-spotted Bluethroat/Roodgesterde Blauwborst *L.s. svecica* was seen and heard in the Oostvaardersplassen (Zuidelijke IJsselmeerpolders) on 30 March.

A Raven/Raaf *Corvus corax* was present at Schoorl in mid April.

In Amsterdam-Zuid (Noord-Holland) a Serin/Europese Kanarie *Serinus serinus* was singing on 11 April.

Crossbills/Kruisbekken *Loxia curvirostra* are numerous in Drenthe: a few nests have been found.

J.J. (Han) Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem (023-242132)
Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)
Gerald J. Orecl, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam (020-461278)

DBA-telefoonsysteem

In de onderstaande lijst staan de telefoonnummers vermeld van personen die deel uitmaken van het DBA-telefoonsysteem. Ze kunnen gewaarschuwd worden bij het waarnemen van een zeldzame vogel. Dit geldt ook bij waarnemingen van lokaal of regionaal belang. Deelname aan het telefoonstelsel is vrijwillig en staat open voor iedereen.

Groningen			Ronald Geskus	02550- 22765
Egge Boerma	050	-258286	Hans ter Haar	020 -457318
HarmJan Wight	050	-567533	Edward van IJzendoorn	020 -727239
Friesland			Joop Kooijman	02209- 2084
Trinus Haitjema	05142-	1708	Jan van der Laan	072 -334023
Meindert Swart	05120-	15932	Peter Meijer	02278- 441
Drenthe			Jan Mulder	023 -266124
Arend van Dijk	05215-	331	Gerald Oreel	020 -461278
Overijssel			Cock Reijnders	02518- 50600
A. Conings	053	-351300	Jowi de Roever	020 -449071
Gelderland			Kees Roselaar (overdag)	020 -5222423
Toon van Dijk	08894-	2621	Kees Scharringa	072 -330022
Kees Tiemstra	03455-	2174	Rienk Slings	02510- 40063
Zuidelijke IJsselmeerpolders			Joop Swaab	020 -224944
Kees Breek	03200	-42375	Peter Zwitser	02518- 55199
Utrecht			Zuid-Holland	
Ted Hoogendoorn	03430-	4521	Gijs van der Bent	01718- 75186
Jan van Kreuningen	030	-615493	Paul de Heer	010 -747031
Frank Rozendaal	030	-781247	Peter de Knijff	01720- 92186
Jelle Scharringa	030	-760230	Henk van der Lee	01865- 1324
Gerard Steinhaus	03404-	17149	René Pop	010 -341176
Texel			René van Rossum	01718- 13523
Adriaan Dijkse	02228-	676	Arend Wassink	01718- 15131
FritsJan Maas	02220-	3236	Noord-Brabant	
Noord-Holland			Hidde Bult	01645- 3388
Han Blankert	023	-242132	Rini van Meurs	04192- 4165
Jan Bos	035	- 61011	Limburg	
JanJaap Brinkman	020	-433079	Peter Verbeek	04755- 524
Klaas Eigenhuis	02977-	23238	België	
			Luc Matthé	014 -218385
			Hubert Meeus	014 -415758
			Sjef de Ridder	031 -516935
			Guy Robbrecht	052 -301036

- 1 Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* bij Nederhorst den Berg/White-billed Diver *Gavia adamsii* near Nederhorst den Berg J.J. (Han) Blankert & Edward J. van IJzendoorn
- 3 Raadselvogel 3: IJsduiker *Gavia immer*/Mystery bird 3: Great Northern Diver *Gavia immer* Edward J. van IJzendoorn
- 5 Eye colour of Western Reef Heron *Egretta gularis* Edward J. van IJzendoorn
- 6 Juvenile Purple Herons *Ardea purpurea* with reddish legs Paul de Heer
- 6 Over Witbandzeearend *Haliaeetus leucoryphus* bij Barneveld in 1976/On Pallas's Fish Eagle *Haliaeetus leucoryphus* near Barneveld in 1976 Edward J. van IJzendoorn
- 8 Comments on Pallas's Fish Eagle *Haliaeetus leucoryphus* of Zuidelijk Flevoland Edward J. van IJzendoorn
- 10 Herkomst van geringde Zeearend *Haliaeetus albicilla* in Oostelijk Flevoland/Origin of ringed White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* in Oostelijk Flevoland/Origin of ringed White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* in Oostelijk Flevoland Paul de Heer
- 10 Hen Harriers *Circus cyaneus* with features of American Hen Harrier *C.c. hudsonius* Jan van Kreuningen
- 11 Arendbuizerd *Buteo rufinus* in Camargue, Frankrijk in juli 1979/Long-legged Buzzard *Buteo rufinus* in Camargue, France in July 1979 Karel Mauer & Peter Scova-Righini
- 13 Voorkomen van Poelruiter *Tringa stagnatilis* in Nederland/Occurrence of Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* in the Netherlands Robert Luttk & Arend Wassink
- 14 Great Black-backed Gull *Larus marinus* with orange legs Jan van Kreuningen
- 17 Broedgeval van Zwarte *Chlidonias niger* x Witvleugelstern *C. leucopterus*/Breeding record of Black *Chlidonias niger* x White-winged Black Tern *C. leucopterus* Edward J. van IJzendoorn
- 19 On field identification of Brünnich's Guillemot *Uria lomvia* Arnoud B. van den Berg
- 22 Birding in the Madeiran Islands Arnoud B. van den Berg & W.J. Rombout de Wijs
- 24 Rare and interesting birds in Western Palearctic J.J. (Han) Blankert & Gerald J. Oreel
- 25 Laat broedgeval van Huiszwaluw *Delichon urbica* bij Doorn in 1979/Late breeding record of House Martin *Delichon urbica* near Doorn in 1979 Ted W. Hoogendoorn; Editors
- 26 On studying raptor migration in Egypt J.W. (Jowi) de Roever
- 26 Red-throated Pipits *Anthus cervinus* with rufous-brown throat in January Martin van den Berg & Resi Damhuis
- 27 Additional field characters of Water Pipit *Anthus spinoletta* Paul de Heer; Editors
- 28 Plumage characteristics in Citrine Wagtail *Motacilla citreola* Norman D. van Swelm
- 33 Crossbills *Loxia curvirostra* with prominent double wing-bar Arnoud B. van den Berg en J.J. (Han) Blankert
- 36 Records from 11 February to 20 April 1980 in Netherlands and Belgium/Waarnemingen van 11 februari tot 20 april 1980 in Nederland en België J.J. (Han) Blankert, Edward J. van IJzendoorn & Gerald J. Oreel